

MAGNIFICVM
 ACADEMIAE RECTOREM,
 COMITES ILLVSTRISSIMOS,
 PROCERES VTRIVSQVE REIPVBLICAE SPLENDIDISSIMOS
 ATQVE
 PERILLVSTRES, GENEROSOS ET NOBILISSIMOS
 STVDIOSOS
 A D
 AVDIENDAM
ORATIONEM
 SOLENNEM
 SVB AVSPICIIIS
 PROFESSIONIS IVRIS
 ORDINARIAE
 TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REG. IVR.
 D. XII. IVL. cIo Ioccc XXIV.
 IN AVDITORIO ICTORVM HABENDAM
 EA, QVA PAR EST, OBSERVANTIA ET HVMANITATE
 I N V I T A T
 D. FRIDER. ALEXAND. KVNHOLD,
 P. P.

MAGNIFICVM
 ACADEMIAE RECTORVM
 COMITES ILLVSTRISSIMOS
 PROCERES VTRIVSQVE REIPUBLICAE SPLENDIDISSIMOS
 PERILLVSTRAS GEMEROSOS ET NOBILISSIMOS
 STUDIOSES
 AD
 AVDIENDAM
 ORATIONEM
 SOLEMNEM
 SVB AVSPICIS
 PROFESSIONIS IVRIS
 ORDINARIAE
 TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REG. IVR.
 D. XII. IVR. 4b de XXIV.
 IN AVDITORIO ICTORVM HABENDAM
 EA QVAE PAR EST OBSERVANDA ET HUMANITATE
 INVITAT
 D. FRIEDR. ALEXAND. KÄHNHOLD,
 P. P.

Nimaduerti indagationem
verborum, atque cogni-
tionem regularum iuris
omnibus commendari,
qui solidioris iurisprudentiae amore ca-
piuntur. Non enim parum in se habent
fructus ista studia, si recta intelligentia,
et definita animi moderatione gubernentur.
Sed cum confidero, quomodo verborum va-
nissimo strepitu et sententiarum inanium cu-
mulis multi, prudentiam verbosam aucupan-

do, capiantur, non possum non grauisimos
vtriusque doctrinae abusus agnoscere, cuius di-
gnitati nihil detraham, si illos paucis, pro insti-
tuti ratione, commemorauero. Sequar autem
eum, quem mihi coniunctio titulorum de ver-
borum significatione et regulis iuris in Digestis
suppeditat, ordinem, et primum abusus quos-
dam circa verborum interpretationem passim
obuios notabo: deinde suo loco naeuos eorum,
qui pro genuino regularum iuris vsu nescio quas
parum conuenientes sententias, et illepida Bro-
cardica sectantur, referam. Principio igitur
eorum mihi vitium haud exiguum esse vide-
tur, qui sapientia praesumpta et imaginaria in-
flati circa cortices vocabulorum haerent, nu-
ce relicta. Quos Thebanus ille Philosophus in
Tabula, qua vitae humanae prudenter insti-
tuen-

tuendae rationes exponit, in altero septo, cuius ostio Pseudo - Paedia adhaeret, collocat, et falsi nominis eruditionis amatores deceptos appellat, qui verae eruditionis consuetudine se frui opinentur. Manifestum enim est, fallere eos et falli, qui eleganter monente CLERICO, (a) *dum verborum significationes cognoscunt, putant se veritati ipsi, rerumque cognitioni operam dare, cum viam quidem Critice aperiat et munit ad veram eruditionem, hoc est rerum certam notitiam; non tamen pars illius sit.* Hoc autem, cum in varias ars Critica partes dissectetur, non ultra extendi velim, quam fas est, neque dum vitia Pseudo - Criticorum commemoro, ipsi arti praestantissimae quicquam

A 3

quam

(a) in Art. Critic. praef. Sect. 1. §. 3.

quam derogō, cui, quod ad abusum eius pertinet,
tribui omnino nequit. (b) Deinde alii nimio Iu-
ris Romani amore abrepti, neglecto iure Pa-
trio, cuius tamen magis etiam turpis est igno-
rantia, non minus graviter peccant. Rectio-
rem viam eligunt, qui, ultra Romani iuris voca-
bularum, & antiquitatum notitiam surgentes,
ad alia quoque iura in imperio nostro vel con-
stitutata vel recepta, diligentiam extendunt, atque
vocabulary, quae in illis occurrunt, & maio-
rem saepe etiam vtilitatem praestant, natales
indagant. Peccant quoque, qui terminos artis,
quibus & veterum Iuristarum & modernorum
scripta referta sunt, plane negligunt, & hac in-

(b) *quod tamen faciunt* POIRET *de erud. solid. superfic. &*
fals. L. III c. 63. Alber. GENTIL. dial. 2. §. 3. de
iur. interpretibus.

curia efficiunt, vt cupidi Legum Iuvenes, cum
in forum venerint, putent se in alium terra-
rum orbem delatos, verborumque auersentur
usum, quem inevitabilis Iudiciorum obseruan-
tia recepit. Doleo conditionem eorum, qui
ventosa & elumbi loquacitate decipiuntur. Est
etiam peruersa quorundam docentium hoc
loco notanda methodus, qui tyrones in ipso
limine Iurisprudentiae nimis proluxa tituli de-
significatione verborum explicatione onerant.
Mihī sane in isto genere omni exceptione ma-
ior visa est prudentissima observatio ULRICI
HUBERI, (c) quem laudat BEYERUS (d) sta-
tim ab initio rudes adhuc & infirmos studioso-

(c) *Disp. iur. fund. I. th. 10.*

(d) *Delin. iur. Civ. ad tit. 7. de V. S. & R. J.*

rum animos multitudine ac varietate vocabu-
lorum non esse obruendos, *quia*, verba sunt
Beyeri, quæ mea facio, *conçisi textus ignavis
terminorum iuris cum fructu vix leguntur,
sed optime singulis artis capitibus adiiciuntur.*
Atque vt omittam frequentes, qui hoc loco
enarrari possent abusus; hoc vnicum tamen
addam, esse nostris temporibus, fuisseque an-
tiquioribus, qui culpanda studiorum fiducia
interpretum munus in se suscipere & verbo-
rum etiam difficiliorum significationes expli-
care non erubere, cum subsidiis humaniorum
litterarum, & antiquitatum ne leuiter quidem
tincti essent. Quo in numero Glossatores
priscos fuisse, illorum temporum ruditati faci-
le dandum esset, modo non in his ineptiis ni-
mis sibi placuissent. Quanta enim olim Glos-

sa Delle. Iur. Civ. ad tit. m. de N. & R. Jus.

factum huiusmodi auctoritas fuerit, vel vnius Fulgofii testimonium, quod exhibet Ill. BOEHMERUS, (e) & integrum adscribere non vacat, nos docet. Quae peruersa interpretandi ratio, cum in omnibus iuris articulis merito hodie ab iis, quibus vera Iurisprudencia curae est, relinquatur, tum imprimis in iis capitibus, vbi de natia verborum solemnium aut antiquorum significatione agitur, prorsus explodenda est. Venio nunc ad eos, qui a recto tramite, quem vsus genuinus *Regularum Iuris* monstrat, aberrant, ac in varios errores dilabuntur. Ac mihi quidem semper displicuere, qui vbiq; axiomata interpretum & Brocardica iactant, inque his eruditionis suae & pruden-

B

tiae

(e) praefat. ad. Q. S. F. Rivini Specimen except. for. 1 (1)

tiae iuris ambitum ponunt. Quod genus hominum a Celeberrimo SLEVOGTIO (f) simile esse dicitur fabris lignariis, quorum scientia se non ulterius porrigit, quam ut praeparata affabre ligna ex praescripto artis decenter componant: quae autem ratio sit tam firmæ & pulcræ structuræ, cur tali ordine construi singulae partes, atque in fastigium assurgere debeant, prorsus ignorant. Circumspectione & prudentia opus est, si quis axiomata formare, aut formata vtiliter applicare cupit. Non reiicio eorum consilia, sed probo potius, qui Legum Cultoribus commendant notitiam regularum iuris praecipuarum, easque probe explicatas memoriae etiam mandanda-

(f) In Programm. de Philosoph. Jctorum.

dari volunt. Nam etsi plenum statim earum
ambitum non capiant Iuvenes, attamen illae
memoriae semel infixae, velut scintillae quae-
dam, feminaque adhaerent, inuentionique &
iudicio seruiunt, vt procedente aetate studio-
que, pleniorum earum sensum, ac vberiorum
vsum eo facilius assequantur. (g) Sed, vt opi-
nor, hic error, & haec quorundam nimia &
intempestiua est solertia, quod inculcant re-
gulas innumeras sine discrimine & sine dele-
ctu, siue vsum praestent, siue in spem futurae
obliuionis discantur. Haerent alii circa sola
Iuris Romani & Canonici axiomata, negli-
guntque, quae ex iure patrio non sine maxi-

----- B 2 -----

(g) *Conf. Iac. GOTHOFRI comment. ad l. 1. ff. de
R. Jur.*

mo cupidae legum Iuventutis emolumento depromi possunt. Sunt & qui bonas satis regulas male applicent, & alieno plane loco iis abutuntur. Quod haud raro accidit iis, qui eiusmodi sententias in numero habentes non semper ad vim earum ac potestatem attendunt. Alii exceptionem a regula non diligenter separant, vel falsas sibi effingunt regulas, ex quibus non possunt non foecundi errores enasci. Sed quis omnes abusus et errores commemoraverit, qui circa verborum significationes eruendas, et tradendas iuris regulas committi solent? Neque institutio patitur pluribus haec persequi, de quibus alio tempore et loco plenius agendi occasio non deerit. Nunc paucis tantum indicare praecipuos abusus volui, a quibus in posterum

rum sedulo cavebo. Divina enim prouidentia factum est, vt a *Potentissimo et Serenissimo Principe Domino, DOMINO FRIDERICO AVGVSTO, Rege Poloniae, Magno Duce Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazouiae, Samogitiae, Kyouiae, Volbiniae, Podoliae, Podlachiae, Liooniae, Smolensciae, Seueriae, Czernicouiae, Duce Saxoniae,*

B 3

Iu-

Iuliae, Cliviae, Montium, An-
griae et Westphaliae, Sacri
Romani Imperii Archi Mare-
schallo et Electore, Landgra-
uio Thuringiae, Marchione
Misniae, et utriusque Lusatiae,
Burggravio Magdeburgi, Co-
mite Principali Henneber-
giae, Comite Marcae, Rauens-
bergii, et Barby, Domino in Ra-
uenstein, &c. &c. Domino meo
Cle-

Clementissimo post obitum B. SCHV.
BERTHI, et ascensum *Consultiff.* DN. RI-
VINI, *Fautoris mei honoratissimi*, Professio
Iuris Ordinaria de Verborum significatione et
Regulis iuris clementissime mihi demandare-
tur. Cuius officii, Gratia Regia, quam sub-
misse veneror, in humeros meos deuoluti, ra-
tio deposcit, vt in posterum genuinam virtu-
tem, et rectum illorum titulorum vsum non
praeceptis tantum, sed exemplis quoque lu-
uentuti Studiosae ostendam. Constitui au-
tem more maiorum *proximo die Mercurii*
muneris noui auspicia facere, et ex loco con-
sueto *de usu studii Critici in Iurisprudentia*
paucis differere. Ea igitur, qua par est, ob-
seruantia et humanitate *Rectorem Academiae*
Ma-

Magnificum, Comites Illustrissimos, Reipublicae utriusque Proceres Splendidissimos, atque Perillustres, Generosos, Nobilissimosque Studiosos rogo, ut splendidiorem reddere hanc panegyrim, mihiq̄ aures beneuolas atque fauentes praebere ne dedignentur. P.P.

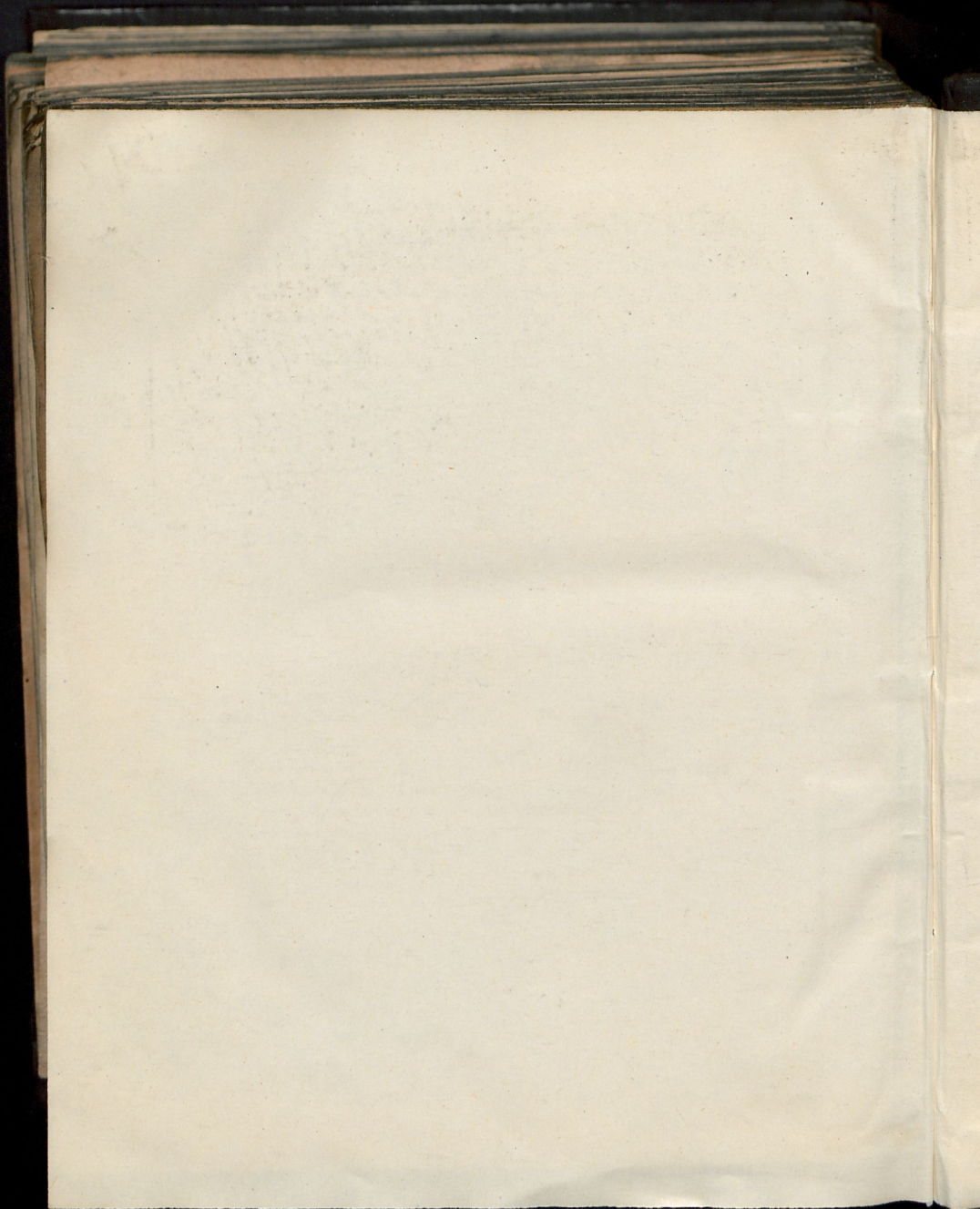
Lipsiæ, Domin. V. p. Trin.

clō clōcc XXIV.

Litteris, IMMANVELIS TITH.

Leipzig, Diss., 1724

X 230.9475

8578

1724,13

MAGNIFICVM
ACADEMIAE RECTOREM,
COMITES ILLVSTRISSIMOS,
PROCERES VTRIVSQVE REIPVBLICAE SPLENDIDISSIMOS
ATQVE
PERILLVSTRES, GENEROSOS ET NOBILISSIMOS
STVDIOSOS

AD
AVDIENDAM
ORATIONEM
SOLENNEM
SVB AVSPICIIIS
PROFESSIONIS IVRIS
ORDINARIAE
TIT. DE VERB. SIGNIF. ET REG. IVR.
D. XII. IVL. *cl*o *Ioc*o XXIV.
IN AVDITORIO ICTORVM HABENDAM
EA, QVA PAR EST, OBSERVANTIA ET HVMANITATE
INVITAT
D. FRIDER. ALEXAND. KÜNHOLD,
P. P.

